

GREENPEACE MAGYARORSZÁG

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS 2019

Előszó

Mező János Bálint,
a Greenpeace Magyarország ügyvezető igazgatója

© Dörögő Zsuzsi / Greenpeace

A Greenpeace Magyarországnál azért dolgozunk, hogy tisztábbá, élhetőbbé tegyük hazánkat és az egész bolygót; és biztosítsuk gyermekeink, unokáink számára a biztonságos jövőt.

A 2019-es év meghatározó volt a Greenpeace Magyarország életében:

- elértük, hogy a döntéshozóink komolyan vegyék az ökológiai- és klímavész-helyzetet;
- a klímavédő fiatalokkal együttműködésben soha nem látott tömegeket vitünk az utcára az éghajlatunk és élővilágunk védelmében;
- áttörést értünk el: a döntéshozók felléptek a légszennyezés és a műanyag-szennyezés csökkentéséért, az egyszer használatos kultúra kivezetéséért;
- megmutattuk: az erős, autonóm közösségek valódi válaszokat tudnak adni a klíma- és ökológiai válságra.

Szakértőnk 2019-ben is részt vett az Országos Környezetvédelmi Tanács munkájában. Szakpolitikai ajánlásaink számos témát felöleltek. Véleményeztük többek között a kormányzat energetikai és klímavédelmi programját, a légszennyezéssel kapcsolatos intézkedéseket, az Országos Levegőterhelés-csökkentési Programot, valamint az Országos Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálatát. Emellett határozottan felemeltük hangunkat a környezetvédelmi kormányzati leépítések, átalakítások ellen.

Függetlenek vagyunk és kitartóak. A természeti kincseink megőrzéséért küzdünk. A világon mindenütt nyomást gyakorlunk azokra a kormányokra és vállalatokra, amelyek nem teljesítik kötelességüket az emberekért és a Földért.

„A 2019-es évben elértük, hogy a világ vezetői végre beismerjék: a klíma- és ökológiai válság korunk legnagyobb problémája, amit sürgősen kezelniük kell. Köszönjük annak a több százezer magyar embernek a támogatását, akik velünk együtt küzdöttek azért, hogy bolygónkat, és benne Magyarországot egy élhetőbb, békésebb, zöldebb helyé tegyük. Együtt a látszólag lehetetlen dolgokra is képesek vagyunk.”

Mező János Bálint,
a Greenpeace Magyarország
ügyvezető igazgatója

Kampányunk a műanyagszennyezéstől mentes Magyarorszáért **04**

Hatalmas bálnákkal figyelmeztettünk a pusztító műanyagszennyezésre
Megtisztítottuk a Bodrog folyó magyarországi szakaszát
Kimutattuk: az emberek támogatják az egyszer használatos műanyag szatyrok betiltását

Kampányunk az ökológiai gazdálkodásból származó élelmiszerek hazai elterjesztéséért **06**

Folytattuk kampányunkat az egészséges iskolai menzákért
„Gyermekétkeztetés másképp” címmel képzéseket szerveztünk
Felkutattuk és bemutattuk a közétkeztetés hazai jó példáit
Magaságysokot építettünk óvodásoknak
Népszerűsítettük a klímabarát étkezést
Siker: az EU betiltotta több méhgyilkos vegyszer uniós használatát

Kampányunk az élővilágunk és az éghajlatunk védelméért **09**

Greenpeace-aktivisták „STOP SZÉN” felirattal üzentek a mátrai széneróműnél
Lángoló Földdel hívtuk fel a figyelmet a klímavészhelyzetre
Közvélemény-kutatásunk megmutatta: az emberek a tiszta energiaforrásokat támogatják
Klímavédelmet követeltünk a kormánytól a Mátrai Eróműnél
A klímasztrájkokon is kiálltunk a klímavédelemért
Javaslatokat tettünk a készülő Nemzeti Energia- és Klímatervhez

Kampányunk az élhető városokért **12**

Látványos akcióval intézkedést követeltünk a tiszta levegő érdekében
Levegőtisztasági mérésekkel hívtuk fel a figyelmet a súlyos légszennyezettségre
Közvélemény-kutatásunk kimutatta: az emberek támogatják a szennyező járművek kivezetését
Klímavédelmi intézkedéseket követeltünk az önkormányzati választásokon induló főpolgármester-jelöltektől
Elértük: több újonnan felálló városvezetés klímavészhelyzetet hirdetett

Kampányunk a mérregmentes Magyarorszáért **15**

Siker: törvényjavaslat született a „szennyező fizet”-elv alkalmazására
Nyilvánosságra hoztuk Garé és Hidas térségének szennyezettségét
Utánajártunk a Mátrai Erómű környéki szennyezésnek

Önkéntesség **17**

Elkötelezett önkénteseink száma egyre nő az egész országban
Új programot indítottunk a hazai diákság számára
Önkénteseink a frontvonalon
Fesztiválok májustól augusztusig
Részt vettünk a nemzetközi Greenpeace tevékenységeiben
Támogattuk a klímavédő fiatalokat

Adományszervezés **20**

Politikailag és anyagilag független környezetvédelmi szervezet vagyunk
Milyen forrásokból működünk?
2019-es hazai adományszervezői munkánk és bevételeink
Etikus adománygyűjtő szervezet vagyunk

Kampányunk a műanyagszennyezéstől mentes Magyarországért

2019-ben tovább küzdöttünk azért, hogy Magyarország is tegyen lépéseket a katasztrofális méretű globális műanyagszennyezés felszámolása érdekében. A műanyagoknak kevesebb mint egyharmadát hasznosítjuk újra hazánkban, és nincsenek megfelelő előírások vagy ösztönzők az eldobható műanyag termékek és csomagolások használatának korlátozására. Évek kitarító munkájának köszönhetően, a többi Greenpeace-irodával együtt elértük, hogy az Európai Unió is fellépett az egyszer használatos műanyagok ellen, és 2021-től betiltja ezek egy csoportját.

[A műanyag szatyrok magyarországi visszaszorításáért indított petíciónk](#) az eddigi legnépszerűbb hazai környezetvédelmi kezdeményezéssé vált: 120 nap alatt 120 000 aláírás gyűlt össze. Év végére pedig már több mint 200 000-en követelték velünk együtt, hogy cselekedjen a kormány. A küzdelmet folytatjuk!

© Járdány Bence / Greenpeace

Hatalmas bálnákkal figyelmeztettünk a pusztító műanyagszennyezésre

Szeméttengerből kiemelkedő [óriási bálnákkal hívtuk fel a figyelmet a műanyagszennyezésre](#) a műanyagmentes július keretében. Budapesten, a Parlament előtt, majd a Deák Ferenc téren felállított három és hat méter magas bálnákat ábrázoló installációval azt hangsúlyoztuk, hogy a műanyag hulladékok és mikroműanyagok mára mindenütt megtalálhatóak, a tengerektől kezdve a folyókon és erdőn át egészen az ivóvizünkig.

Az installáció részét képező műanyag szemét is a természetből érkezett: az olasz partokon gyűjtötték össze önkéntesek. 80 százaléuk itthon is ismert nagyvállalatoktól származik, többek között a Coca-Colától, az Unilevertől, a Nestlétől, a Ferrerótól, a San Benedettotól és a Haribótól. Az eseményen készült képek nemcsak a hazai, de a világsajtót is bejárták. Ezzel ismét felhívtuk a figyelmet arra, hogy a műanyagszennyezés felszámolására az egyének, a döntéshozók és a vállalatok elkötelezettségére egyaránt szükség van.

Megtisztítottuk a Bodrog folyó magyarországi szakaszát

A [Greenpeace önkéntesei](#) közel 10 köbméter szeméttől szabadították meg a Bodrog hazai szakaszát 2019 nyarán. Az összesen 14 főből álló csapat kenukban és kajakokban ülve Felsőbereckitől egészen Tokajig gyűjtötte a folyóból a szemetet. A vízből kihalászott hulladék legnagyobb részét csaknem 80 százalékban műanyag palackok tették ki. A válogatva gyűjtött szemét zsákokba került, és szelektív gyűjtőpontokra szállítottuk őket.

Kimutattuk: az emberek támogatják az egyszer használatos műanyag szatyrok betiltását

2019 novemberében országos reprezentatív közvélemény-kutatást készítettünk, melyből kiderült: [a lakosság több mint 80 százaléka támogatja az egyszer használatos műanyag szatyrok betiltását](#), amellyel csökkenthető lenne a keletkező egyszer használatos műanyagok mennyisége.

Kampányunk az ökológiai gazdálkodásból származó élelmiszerek hazai elterjesztéséért

Nyolcadik éve dolgozunk az ökológiai mezőgazdaság minél szélesebb körű hazai elterjesztésén. Célunk, hogy a káros vegyszerektől mentes élelmiszerek a magyar lakosság számára is elérhetőek legyenek. A termőföld és a természet tiszteletén alapuló gazdálkodás ugyanis nemcsak egészséges élelmiszert biztosít számunkra, hanem számos, Magyarországon is fennálló környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági problémára megoldást nyújt.

Folytattuk kampányunkat az egészséges iskolai menzákért

Ökomenza kampányunkban azon dolgoztunk, hogy az óvodai és iskolai étkeztetésben minél több ökológiai gazdálkodásból származó alapanyag legyen, és így a gyerekek – társadalmi és szociális helyzetétől függetlenül – egészséges ételhez juthassanak. A gyermekeink a legérzékenyebbek az élelmiszereinkben található növényvédő szerek maradványaira. Fontos, hogy a nekik készült étel jó minőségű, egészséges alapanyagokból készüljön.

Ez összhangban van a magyar kormány által elfogadott cselekvési tervvel, amely szerint 2020 decemberéig 30 százalékra kell növelni a bioalapanyagok arányát a közétkeztetésben. Ennek gyakorlati megvalósítása azonban egyelőre késik.

Az Európai Parlament tudományos szolgálatának 2016-os jelentése szerint bizonyos rovarölő szerek mérhető IQ-csökkenést is okozhatnak a gyerekek fejlődésben lévő szervezetében, és az egyre gyakrabban diagnosztizált figyelemzavaros hiperaktivitás (ADHD) is összefüggésbe hozható a növényvédő szerekkel. Épp ezért sürgősen cselekednünk kell. A közétkeztetés ilyen irányú, az egész országra kiterjedő fejlesztése azért is kiemelten fontos, mert ennek segítségével a gyerekek egészséges ételhez juthatnának társadalmi és szociális helyzetétől függetlenül.

© Járdány Bence / Greenpeace

„Gyermekétkeztetés másképp” címmel képzéseket szerveztünk

Az általunk szervezett ingyenes ökomenza-műhelybeszélgetéseken majdnem 40 település, illetve intézmény képviselői voltak jelen a közétkeztetés számos területéről: élelmiszevezetők, pedagógusok, gyermekorvos, idősgondozásban dolgozó szakemberek, iskolaigazgatók, civil szervezetek képviselői és polgármesterek. Ők együtt több ezer ember, főleg óvodás és általános iskolás kisgyerek étkeztetéséért felelősek.

Az iskolák és óvodák élelmiszeréről gondoskodó szakemberek kezében óriási lehetőség van: minden étkezés jó alkalom arra, hogy megismertessék és megszerettessék a gyerekekkel a természetet, az élővilág pusztítása nélkül megtermelt élelmiszereket, az egészséges táplálkozást, amely aztán a családok étkezési szokásaira is jó hatással lesz. A helyi ökoalapanyagokra épülő menzáknak további komoly társadalmi és gazdasági haszna, hogy a helyi termelőknek, helyi közösségeknek adnak értékteremtő munkát és stabil bevételt.

Az általunk szervezett események segítettek abban, hogy egymásra találjanak az ökotermelők, iskolák és önkormányzatok, és számos javaslatot is összegyűjtöttünk ezektől a szereplőktől a rendszer átalakítására.

© Járdány Bence / Greenpeace

Felkutattuk és bemutattuk a közétkeztetés hazai jó példáit

A közétkeztetésben fellelhető jó gyakorlatok felkutatásán és elterjesztésén dolgoztunk 2019-ben annak érdekében, hogy sokasodjanak ezek az inspiráló alulról jövő kezdeményezések. Az egyik általunk követendőnek tartott jó példaként bemutattuk [a szarvasi közétkeztetést](#), ahol több szereplő – gazdálkodó, önkormányzat, közétkeztetési cég, iskolaigazgató – összefogásával olyan előremutató

gyermekélelmiszeri modellt hoztak létre, ahol az alapanyagok csaknem fele helyi termelőktől származik, a felhasznált zöldségek 50-60 százaléka biozöldség, az élelmiszer-hulladék mennyiségét pedig egyszerű ötletekkel csökkentik.

Elmentünk [Nyárádra](#) is, ahol szinte mindent maguk termelnek a közétkeztetéshez az óvoda és az idősek otthona számára, méghozzá úgy, hogy kizárólag biogazdálkodásban engedélyezett növényvédőszeret használnak. A gazdálkodásba bevonták olyan idős személyek kertjeit is, akik maguk már nem tudják azokat megművelni, de zavarja őket, ha kertjüket felveri a gaz. Ők örömmel veszik, hogy az önkormányzat elvégzi a művelést, a termények pedig a közétkeztetést ellátó konyhára kerülnek. Nyárádon szinte teljes egészében bioalapanyagokat használnak, mert nemcsak a zöldség és a gyümölcs, hanem a tojás és a hús nagy része is helyi, így a gyerekek és az idősek egészséges, friss, vegyszermentes ételeket kapnak.

© Járdány Bence / Greenpeace

Magaságysokat építettünk óvodásoknak

Tavasszal [magaságysokat építettünk](#) a nagykovácsi közösségi kertben. A friss, ökomódszerekkel termelt zöldségek innen a helyi óvodások asztalára kerülnek. Az akcióval példaértékű együttműködést sikerült összehoznunk a helyi ökotermelők, a helyi természetvédelmi egyesület, egy kis helyi étterem és az óvoda között. A kezdeményezés olyan népszerű lett, hogy az ottani iskola is belevágott egy hasonló programba, és újabb területeket igényeltek az önkormányzattól ökotermelésre.

© Dörgő Zsuzsi / Greenpeace

Népszerűsítettük a klímabarát étkezést

2019-ben is folytattuk [ismeretterjesztő kampányunkat](#) a nagyüzemi hús- és tejtermékfogyasztás hatásairól. Munkánknak nagy szerepe volt abban, hogy társadalmilag elfogadottabbá vált a kevesebb hús fogyasztása a klímaválság elleni küzdelemben. Azzal, hogy az iparszerű állattenyésztés termékei helyett a kevesebb, de jobb minőségű, hazai, legeltetett állatoktól származó termékeket javasoljuk, a helyi gazdálkodókat, helyi közösségeket is segítjük.

Célunk, hogy segítsünk a magyar lakosságnak fellépni a klímaválság ellen már csupán azzal is, hogy odafigyelünk arra, mi kerül a tányerunkra. Az emberiség által elfogyasztott hús előállítása jelenleg annyi üvegházhatású gáz kibocsátását eredményezi, mint a teljes közlekedési ágazat: azaz a világ összes repülőgépe, autója, hajója, vonata és kamionja együttvéve. Ezért hús- és tejtermékfogyasztásunk csökkentésével sokat tudunk tenni az éghajlati válság súlyosbodása ellen.

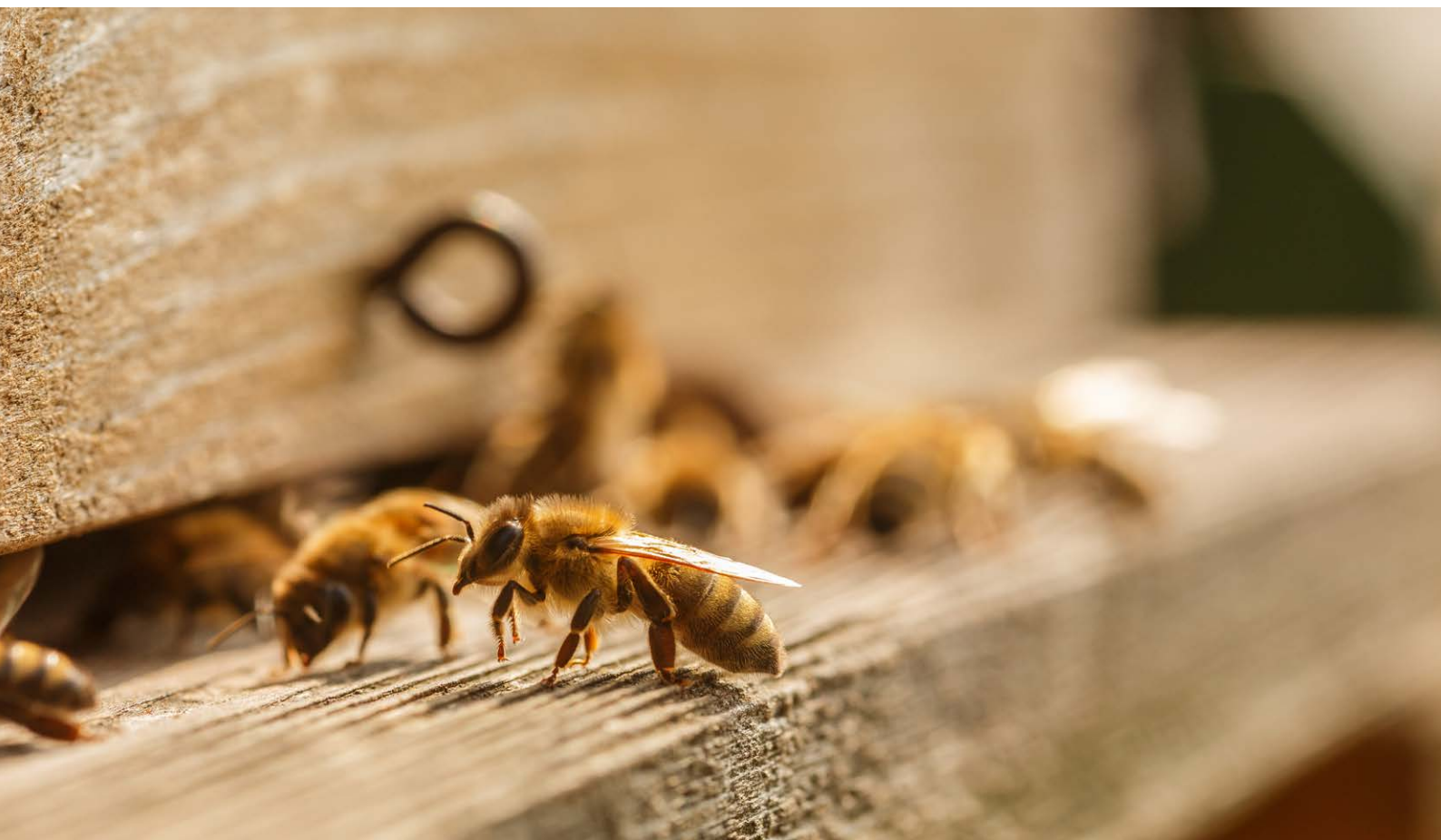
© Holger Weber / Greenpeace

Siker: az EU betiltotta több méhgyilkos vegyszer uniós használatát

2019 végén az Európai Unió betiltotta a klórpifoszozs nevű rovarirtó szert, mely [a méhekre legveszélyesebb 7 rovarirtó szert tartalmazó Greenpeace-listán](#) is szerepel. Emellett az EU döntött két, a méhek számára veszélyt jelentő neonicotinoid rovarirtó szer: a tiakloprid és az acetamiprid tilalmáról is. Büszkék vagyunk arra, hogy ehhez az eredményhez, a méhek védelméhez többéves kitaró hazai és nemzetközi kampányunkkal, szakmai javaslatainkkal, tanulmányainkkal és vizsgálatainkkal mi is hozzájárultunk.

Más természetvédelmi civil szervezetekkel összefogva szintén fellépünk a méhgyilkos deltametrin szúnyogirtásra történő használata ellen. Deltametrines kezelés esetén az elpusztult rovaroknak csak kevesebb mint 0,5 százaléka csípőszúnyog. A minden rovarot elpusztító vegyi anyag helyett szelektív biológiai szúnyoggyérítést javasoltunk a hatóságoknak.

A jelenlegi magyarországi gyakorlat szerint szúnyoggyérítés címén 98 százalékban kémiai anyagot permeteznek szét a települések felett, és csak a területek két százalékán használnak a szúnyoglárvákat szelektíven ritkító biológiai anyagokat. A szúnyogirtást szelektív, kizárólag a szúnyoglárvákra ható biológiai módszerrel lenne érdemes végezni: erre szakmai konferenciákon is felhívtuk a döntéshozók figyelmét, és számos interjúban, [cikken](#) ismertettük a természetvédelmi szempontból kíméletesebb eljárást.

Kampányunk az élővilágunk és az éghajlatunk védelméért

2019-ben tovább dolgoztunk azért, hogy az ország minden vezetője – akár a politikai, akár az üzleti világban – felelősségére ébredjen, és szerepet vállaljon az ökológiai és klímaválság elleni harcban. Ennek részeként ki kell építeni a magyarok számára energiabiztonságot jelentő, megújulókon alapuló energiarendszert, és minél több háztartás számára elérhetővé kell tenni a megújulóenergia-beruházásokat. Mindez úgy lehetséges, ha búcsút mondunk a veszélyes és drága Paks II.-beruházás tervének, és minél hamarabb kivesszük a – már most is sokszor feleslegesen működő – szennyező és klímagyilkos mátrai szénerőművet az energiámixünkéből.

A közösségi médiában naprakész tájékoztatást adtunk a megújuló energiaforrások globális és hazai terjedéséről, a szén mint energiahordozó visszaszorulásáról, a magyar és a nemzetközi klímavédelmi folyamatokról, illetve az atomerőművekkel kapcsolatos meghibásodásokról, balesetekről. 2019-ben szervezetünk nemzetközi vezetői is szép számmal megjelentek a hazai sajtóban. A [HVG-nek](#) adott interjút a klímaváltozásról a Greenpeace nemzetközi igazgatója, Jennifer Morgan; az amazonasi esőerdők állapotáról beszélt az [Indexnek](#) Asensio Rodríguez, a Greenpeace Brazília ügyvezető igazgatója; a [napi.hu](#) a német energiapiac alakulásáról kérdezte Martin Kaisert, a Greenpeace németországi vezetőjét; a [Qubitnek](#) pedig Cö Pang Cseung, a Greenpeace kelet-ázsiai igazgatója mesélt a Kína előtt álló zöld útról.

Greenpeace-aktivisták „STOP SZÉN” felirattal üzentek a mátrai szénerőműnél

Greenpeace-aktivisták hatalmas [„STOP SZÉN” felirattal](#) üzenték az 50 éves mátrai szénerőműnél: klímavészhelyzet van, sürgősen váltanunk kell a szénről a megújulókra. Elég volt 50 év szennyezés! Az éghajlati válságban a magyar kormányknak is felelősséget kell vállalnia, és a lehető leggyorsabban a lehető legtöbb szén-dioxid-kibocsátást kell megspórolnunk. Ezt első lépésként a Mátrai Erőmű bezárásával tudjuk megtenni.

Az erőmű felel hazánk villamosenergia-termeléséből adódó szén-dioxid-kibocsátásának 50 százalékáért. Az öregedő, elavult szénerőmű kihasználtsága egyre csökken, miközben a naperőművek termelése rohamosan nő. Néhány éven belül hasonló mennyiségű energiát fogunk tudni megtermelni pusztán napenergiával, mint amennyit a Mátrai Erőmű állítana elő.

Az erőmű bezárását követelő [petíció](#)kat 2019 végéig több mint 45 ezren írták alá, arra szólítva fel a kormányt: hazánk is csatlakozzon azokhoz az európai országokhoz, amelyek bezárják a klímagyilkos szénerőműveiket.

Lángoló Földdel hívtuk fel a figyelmet a klímavészhelyzetre

Szeptember elején egy [lángoló Földdel hívtuk fel a figyelmet](#) a budapesti Hősök terén: klímavészhelyzet van, nem élhetünk tovább úgy, ahogy eddig. Változásokra van szükség nemzeti és nemzetközi szinten; egyéni életmódunkban és az üzleti, politikai életben is. Mivel vészhelyzetben a kormány tud a leggyorsabban és leghatékonyabban cselekedni, [petíciót](#) indítottunk, amelyben azt követeljük a döntéshozóktól: a klímavészhelyzet enyhítése érdekében a társadalom bevonásával azonnal kezdje meg a felkészülést, és védje meg Magyarország lakosságát.

Akadémikusok, neves tudósok, egyetemi tanárok, klímaszakértők és a környezetvédelem iránt elkötelezett elismert művészek [álltak ki](#) petíciónk és az ehhez kapcsolódó kiáltvány mellett, mely 9 pontban foglalja össze a legfontosabb cselekvési területeket.

Magyarországon már 1,2 Celsius-fokkal melegebb van, mint 100 évvel ezelőtt – ez gyorsabb mértékű melegedés, mint a világátlag. A hóhullámos napok alatt a napi halálozás országos átlagban körülbelül 15 százalékkal emelkedett meg az elmúlt 10 évben. A Duna rekordokat döntő, extrém alacsony vízszintje 2018-ban, a 2019. tavaszi súlyos aszály, és a hazánkban megjelenő trópusi betegségek mind azt mutatják, hogy a klímaválság Magyarországot sem kíméli.

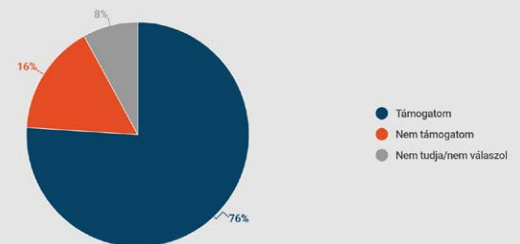

© Járdány Bence / Greenpeace

Közvélemény-kutatásunk megmutatta: az emberek a tiszta energiaforrásokat támogatják

2019 novemberében országos reprezentatív közvélemény-kutatást készítettünk, melyből kiderült: [a lakosság mintegy 88 százaléka](#) azt szeretné, ha a kormány lehetővé tenné, hogy hazánkban tiszta energiát termelő szélerőművek épüljenek. Emellett [a megkérdezettek 76 százaléka](#) azt várja a magyar kormánytól, hogy 2025 végén, az üzemidő lejártakor zárja be az éghajlatvédelmi szempontból káros mátrai szénerőművet.

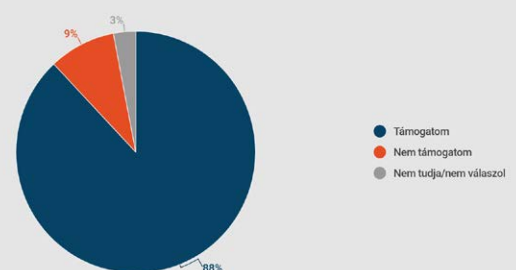
A kormány 2025 végén, az üzemidő lejártakor zárassa be az éghajlatvédelmi szempontból káros mátrai szénerőművet

A Greenpeace Magyarország megbízásából a Závecz Research 2019. november 1-10. között készített közvélemény-kutatása, személyes adatfelvétellel, a magyar lakosságra reprezentatív 1000 fős mintán.

GREENPEACE

A kormány tegye lehetővé, hogy Magyarországon tiszta energiát termelő szélerőművek épüljenek

A Greenpeace Magyarország megbízásából a Závecz Research 2019. november 1-10. között készített közvélemény-kutatása, személyes adatfelvétellel, a magyar lakosságra reprezentatív 1000 fős mintán.

GREENPEACE

Klímvédelmet követeltünk a kormánytól a Mátrai Erőműnél

[A Mátrai Erőműre vetített „Klímvédelmet Magyarországnak!” felirattal üzentünk a magyar kormánynak](#) a decemberi brüsszeli EU-csúcs előtt, azt várva a döntéshozóktól, hogy egy uniós karbonsemlegességi céldátum támogatásával Magyarországot is állítsák rá a klímavédelmi pályára. Az ENSZ Kormányközi Testületének 2019-es Éghajlatvédelmi jelentése egyértelműen fogalmaz: ahhoz, hogy a klíma- és ökológiai katasztrófát elkerüljük, alig több mint 10 évünk van arra, hogy a felére csökkentsük a globális kibocsátásainkat a 2010-es szinthez képest.

© Járdány Bence / Greenpeace

A klímasztrájkokon is kiálltunk a klímavédelemért

2019-ben részt vettünk az összes fővárosi klímasztrájkon, amit a Fridays For Future Magyarország szervezett. Közösén együtt elértük, hogy [a szeptemberi III. Globális Klímasztrájkon](#) soha nem látott tömegek vonultak fel Budapesten a klíma védelmében. A fiatalok klímavédő mozgalmát egész évben támogattuk, ahogy csak tudtuk. Közös célunk, hogy országszerte inspiráljuk a bolygónk állapotának javításáért tenni akaró emberek tömegeit arra, hogy összefogással cselekvésre bírják a politikai és gazdasági döntéshozókat.

© Járdány Bence / Greenpeace

Javaslatokat tettünk a készülő Nemzeti Energia- és Klímatervhez

Annak érdekében, hogy segítsük hazánk hatékony szerepvállalását a globális éghajlatvédelmi összefogásban, más környezetvédő és szakmai szervezetekkel (Energiaklub, GreenDependent Intézet, Levegő Munkacsoport, Magyar Energiahatékonysági Intézet, MANAP Iparági Egyesület, Magyar Természetvédők Szövetsége, WWF Magyarország és Magyar Napelem és Napkollektor Szövetség) közös javaslatcsomagot készítettünk a magyar kormánynak, az európai uniós kötelezettségként készülő Nemzeti Energia- és Klímatervhez (NEKT). Ebben eyebekek mellett azt javasoltuk, hogy

- töröljék el a szélenergia hasznosítását korlátozó intézkedéseket;
- érdemben növeljék Magyarország szén-dioxid-kibocsátás-csökkentési célját (2030-ra legalább 55 százalékos csökkentés legyen az 1990-es szinthez képest);
- nevezzenek meg konkrét dátumot a szén kivezetésére, hogy egyértelművé váljon a szén 2030-ig történő kivezetésének a NEKT tervezetében bemutatott, de a szükségesnél kevésbé határozott koncepciója;
- a megújulóok részarányát illetően legalább 35 százalékos célt tűzzenek ki 2030-ra;
- határozzanak meg célszámokat az energiatermelő és -fogyasztó magánszemélyekre („prosumerek”), illetve megújulóenergia-közösségekre;
- a NEKT tervezetével ellentétben érdemben, nagymértékben csökkentsék a közlekedés szén-dioxid-kibocsátását 2030-ra.

Kampányunk az élhető városokért

2019-ben azért dolgoztunk, hogy az önkormányzatok saját klímavédelmi intézkedéscsomagjaikkal lépjenek fel az éghajlat és egészségünk védelméért, valamint a levegő tisztaságáért. Az év során Budapest számos pontján és az ország más városaiban is végeztünk levegőszennyezettségi méréseket. Kiálltunk a gyermekek egészségéért is, többek között óvodák és iskolák környékén mértük a levegő nitrogén-dioxid-szennyezettségét. Az októberi önkormányzati választások előtt nyílt levélben kerestük meg a főpolgármester-jelölteket, és arra kértük őket, hogy álljanak a budapesti klímavédelmi intézkedések élére, valamint lépjenek fel a fővárosi légszennyezettség ellen. Magyarország lakosságának nagyobbik fele, több mint ötmillió ember él városokban: meggyőződésünk, hogy bárhol is élünk, mindenkinek joga van a tiszta levegőhöz, az egészséges és élhető környezethez.

Látványos akcióval intézkedést követeltünk a tiszta levegő érdekében

Februárban [Greenpeace-aktivisták hatalmas „Tiszta levegőt!” feliratot függesztettek ki](#) a budapesti Szabadság-szoborra. Békés és látványos akciójukkal azt üzenték: tarthatatlan, hogy a légszennyezés évente mintegy 13 ezer magyar idő előtti elhalálozásához vezet, a döntéshozók mégsem lépnek fel hatékonyan a levegőtisztaság érdekében. [Petíciót](#) is indítottunk a tiszta levegőért, melyben a régi, szennyező dízelautók fokozatos kivezetését kérjük a városvezetéstől, mert ezzel lehet a leggyorsabban és leghatékonyabban tenni a tiszta levegőért. A petíciót 2019 végéig több mint 30 000 ember támogatta aláírásával.

© Járdány Bence / Greenpeace

Levegőtisztasági mérésekkel hívtuk fel a figyelmet a súlyos légszennyezettségre

Az év első felében [24 budapesti és főváros környéki iskola kapcsolódott be](#) légszennyezettség-mérési programunkba, melynek során iskolák környékén vizsgáltuk a levegő nitrogén-dioxid-tartalmát, hogy pontosabb képet kaphassunk arról, mennyi káros anyagot lélegeznek be gyermekeink. A mérések eredményét az asztma világnapján mutattuk be – naponta ugyanis 11 ezer, évente 4 millió gyerek asztmás megbetegedését okozza a közúti járművek szennyezőanyag-kibocsátása világszerte. A mérési eredmények azt mutatták: sok oktatási intézmény közelében jelentősebb a légszennyezettség, mint a közeli, hivatalos mérőállomásokon. Ehhez kapcsolódva követeltük városvezetéstől, hogy a régi szennyező járművek kilitálásán túl gondoskodjanak a forgalom korlátozásáról is az iskolák környékén.

© Járdány Bence / Greenpeace

Tavasszal [három fővárosi buszmegállóban](#) is mértük a légszennyezettséget, hogy felhívjuk a figyelmet: át kell állnunk a modern, tiszta közösségi közlekedésre. Ezzel tudjuk megóvni az egészségünket és klímánkat egyaránt. A mérésekből kiderült: a megállóban akár két-háromszor nagyobb lehet a nitrogén-dioxid-szennyezettség, mint a hivatalos mérőállomásokon, amiért a dízel személyautók mellett a közösségi közlekedésben használt rengeteg régi dízelbusz is felelős. A fővárosi vezetésnek címzett petíciónkban azt kérjük: a régi dízeljárművek korlátozásával sürgősen cserélje le a BKK megrendelésére közlekedő régi, szennyező buszokat is, és mielőbb tiltsa ki Budapestről az egyéb egészségkárosító, elavult járműveket.

[2019. augusztus 29. és szeptember 19. között](#) több, gyermekeket, kis-mamákat és tüdőbetegeket ellátó fővárosi egészségügyi intézmény bejáratának közelében is vizsgáltuk a légszennyezettséget. Méréseink azt mutatták: a vizsgált időszakban jóval kritikusabb volt a nitrogén-dioxid-szennyezettség a programunkban szereplő egészségügyi intézményeknél, mint a környező hivatalos mérőállomásoknál.

Körülbelül egy hónapon át tartó [őszi méréseink során](#) ismét megvizsgáltuk az oktatási intézmények környéki légszennyezettséget. A fővárosi és vidéki iskoláknál, óvodáknál mért nitrogén-dioxid-szennyezettség a vizsgált 41 intézményből 28-nál mutatott jelentősebb, ezen belül három esetben kifejezetten magas szennyezettséget.

© Járdány Bence / Greenpeace

Közvélemény-kutatásunk kimutatta: az emberek támogatják a szennyező járművek kivezetését

November elején [közvélemény-kutatásban](#) kérdeztük a magyar embereket a légszennyezésről. A Závecz Research Piac- és Társadalomkutató Intézet által lekérdezett reprezentatív kutatásból kiderült: a megkérdezettek több mint 80 százaléka támogatja, hogy a kormány tegyen hathatós lépéseket annak érdekében, hogy kiszorítsa a régi, szennyező gépjárműveket a közutakról, és akadályozza meg ezeknek Magyarországra történő behozatalát.

© Járdány Bence / Greenpeace

Klímavédelmi intézkedéseket követeltünk az önkormányzati választásokon induló főpolgármester-jelöltektől

Az októberi önkormányzati választásokat megelőzően, [nyílt levélben kerestük meg a főpolgármester-jelölteket](#), és arra kértük őket, hogy konkrét vállalásokkal álljanak a budapesti klímavédelmi intézkedések élére, és lépjenek fel a fővárosi légszennyezettség ellen. Azt kértük minden, az önkormányzati választáson induló főpolgármester-jelölttől, hogy szeptember 30-ig írásban nyilatkozzon arról: főpolgármesterként valós intézkedéseket vállal majd a klímavédelem, a tiszta levegő, és a városi zöldterületek védelme és fejlesztése érdekében.

A négyből három jelölttől – Karácsony Gergelytől, Puzsér Róberttől és Tarlós Istvántól – részletes választ kaptunk. [A jelöltek válaszait](#) a választások előtt értékeltük, és október 7-én nyilvánosságra hoztuk. Egyúttal arra buzdítottuk a lakosságot: tájékozódjon az önkormányzati választáson induló jelöltek programjáról, vegyen részt a választáson, és az újonnan felálló városvezetésen kérje számon az érdemi klímavédelmi és levegőtisztasági intézkedéseket.

Elértük: több újonnan felálló városvezetés klímavészhelyzetet hirdetett

Az önkormányzati választás idején a klímavédelemért és a tiszta levegőért folyó kampányunkunk hatására Budapest és számos más település [klímavészhelyzetet hirdetett](#). Mindenhol üdvözlöttük ezt a szimbolikus lépést, de felhívtuk a figyelmet arra is, hogy érdemi tetteket és ambiciózus vállalásokat várunk. Csak ezekkel garantálható az ökológiai és éghajlati krízis elleni hatékony fellépés.

Kampányunk a méregmentes Magyarorszáért

2019-ben is azon dolgoztunk, hogy Magyarország megszabaduljon mérgezett örökségeitől: tűnjenek el a talajt és talajvizet mérgező régi szennyeződések, és szülessen végre jogszabály az ipari és egyéb szennyezések megelőzésére. Sokéves kitartó munkánk meghozta gyümölcsét: megszületett a törvényjavaslat „a szennyező fizet”-elv alkalmazására.

Siker: törvényjavaslat született „a szennyező fizet”-elv alkalmazására

© Járdány Bence / Greenpeace

Dr. Bándi Gyula, a jövő nemzedékek szószólója [2019-ben mutatta be jogalkotási kezdeményezését](#) a környezeti felelősség érvényesítésének javítására. Évekkel korábban kezdeményeztük ezt a szószólónál, és együttműködtünk a törvényjavaslat megalkotásában. Javaslatát dr. Bándi Gyula a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanáccsal [közös konferenciáján](#) mutatta be a Parlamentben 2019. június 17-én. Az eseményen mi is részt vettünk, és bemutattuk a politikai és gazdasági élet vezetőinek, hogy a jelenlegi gyakorlat nem alkalmas „a szennyező fizet”-elv biztosítására. Elmondtuk: olyan jogszabályi környezetre van szükség, amely megelőzi az újabb illegális szennyezések kialakulását, valamint biztosítja a szennyező anyagi felelősségét az általa okozott károkért. Az „a szennyező fizet”-elvet alkalmazó törvényjavaslat megszületése hosszú éveken át tartó munkánk eredménye.

Nyilvánosságra hoztuk Garé és Hidas térségének szennyezettségét

A volt Budapesti Vegyiművek garéi és hidasi szennyezéseivel kapcsolatos közérdekű információk kiadását a Baranya Megyei Kormányhivatal megtagadta, ezért kénytelenek voltunk [kipereelni](#) azokat. 2019 év elején [hoztuk nyilvánosságra](#) a sokkoló adatokat, miszerint a határértékek több ezerszeresében találhatóak mérgek Garé és Hidas térségében. Sőt Garén egy esetben 28 ezerszeres határérték-túllépést is észleltek. A szennyezés veszélyezteti a környék vízbázisait, ezért [levélben fordultunk a Kormányhivatalhoz](#) az intézkedések várható ütemezéséről érdeklődve. A Kormányhivaltól azonban érdemi [választ nem kaptunk](#), csupán azt, hogy a rég csődbe ment cég feladata a terület kármentesítése. Munkánk hatására azonban a 2019-es önkormányzati választási kampány során Pécs városában és a térségben előtérbe került ezen szennyezések ügye, és a térség új önkormányzati vezetői ígéretet tettek arra, hogy prioritásként kezelik felszámolásukat.

Utánajártunk a Mátrai Erőmű környéki szennyezésnek

Kellemetlen szagokra és vízszennyezésre utaló számos lakossági bejelentést követően [mintákat vettünk a Mátrai Erőmű környéki vizekből](#). Az akkreditált laboratóriumban bevizsgáltatott eredmények azt mutatták: az erőmű telephelyéről kifolyó patakban szennyvíz folyt. A vízminta szervesanyag-tartalma (KOI-ja) többszörösen meghaladta a vízfolyásokra megengedett határértékeket, és jelentősebb szulfát- és molibdénkoncentrációt is mutatott. Arra jutottunk, hogy a kimutatott magas szervesanyag-tartalom összefüggésben állhatott a mérges gázok fejlődésével, amik a környéken tapasztalt bűzt és az erőmű dolgozóinál jelentkező egészségügyi panaszokat okozhatták. Azt kértük a hatóságoktól: sürgősen vizsgálják ki az esetet, és hozzák nyilvánosságra a szennyezés okát és a szennyezés kezelésének módját, hogy a magyar lakosság megnyugtató magyarázatot kaphasson a Mátrai Erőmű környékén tapasztalt szennyezés körüli kérdésekre.

Önkéntesség

Legnagyobb erőnk önkénteseink lelkesedésében, tudásában, odaadó segítségében, energiájában és tettvágyában van. Nélkülük nem tudnánk hatékonyan küzdeni a magyar emberek egészségéért, biztonságáért, és országunk természeti értékeiért.

Elkötelezett önkénteseink száma egyre nő az egész országban

2019 év végére közel 2300 főre nőtt regisztrált önkénteseink száma, akik közül az 550 legaktívabb személy összesen több mint 12 500 órát töltött önkéntes munkával. Önkénteseink az egész országból jelentkeznek hozzánk. Legnagyobb önkéntescsoportunk Budapesten működik, de további aktív tagjaink vannak Kecskeméten, Egerben, Pécsen, Debrecenben, Nyíregyházán, Veszprémben, Székesfehérváron, Sopronban, Gödöllőn, Szombathelyen, és további kisebb-nagyobb városokban, községekben, településeken. 10 információs alkalmat tartottunk, ahol bemutattuk a Greenpeace környezetvédelmi tevékenységét. Ezeken az alkalmakon összesen 219 résztvevőt köszönthettünk.

Új programot indítottunk a hazai diákság számára

2019 őszén elindítottuk Greenspeaker programunkat, melynek keretén belül önkénteseink egy általunk kidolgozott szakmai képzés elvégzése után általános és középiskolákban tartottak előadásokat. December elejéig közel két és fél hónap alatt 20 előadást tartottunk, összesen mintegy 800 diák előtt.

Önkénteseink a frontvonalon

Önkénteseink sok-sok színes tevékenységben vettek részt 2019-ben. A Greenpeace által szervezett eseményeken használt transzparenszeket és más szemléltető elemeket ők készítik elő, sokszor akár éjszakába nyúlóan. Az éppen aktuális kampányainkból is rendszerint kiveszik a részüket. 2019-ben önkénteseink többek között magasságyásokat készítettek gyerekekkel, részt vettek az egyszer használatos műanyagok kiszorítására szervezett koncerten, hogy felhívják a figyelmet a műanyagszennyezésre, buszokon és buszmegállóknál mérték a légszennyezettséget, de iskolákban is segítettek kihelyezni légszennyezés mérésére használt csöveket.

© Járdány Bence / Greenpeace

Önkénteseink, aktivistáink minden tevékenységünkben országszerte részt vállalnak évről évre. Így volt ez 2019-ben is: a klímátüntetésekben való segítségnyújtástól, a különböző szemétszedéseken való részvételen át a Bodrog teljes magyarországi szakaszának megtisztításáig mindenhol óriási szerepük volt a munkánkban.

© Katkó Blanka / Greenpeace

Fesztiválok májustól augusztusig

A nyár nagy részében az önkéntesség szerepére és a környezetvédelem fontosságára hívtuk fel a figyelmet különböző fesztiválokon. Többek között részt vettünk a Pszinapszis Fesztiválon, a Charity Fesztven, a Hello Ugar!-on, a Waldorfesztven és a Sziget Fesztiválon is. A különböző eseményeken a csapatunkhoz ellátogatók megismerkedhettek kampányainkkal, valamint olyan kreatív foglalkozásokon vehettek részt, mint például a kitűzőkészítés, pénztárcakészítés kiürült italkartonokból, sőt igazi Greenpeace-aktivistafelszereléseket is kipróbálhattak, például egy teljes mászófelszerelést, illetve a vegyi anyagok mintavételezésénél használt védőruházatot.

© Dörgő Zsuzsi / Greenpeace

Részt vettünk a nemzetközi Greenpeace tevékenységeiben

Önkénteseink számos nemzetközi eseményen vettek részt Auszriától Bulgárián és Lengyelországon át Belgiumig. Ennek része volt egy 20 órán át tartó prágai akció, ahol bátor kiállással léptek fel a ČEZ egyik szénerőművének eladása ellen, és követelték annak bezárását. Az akcióra azért került sor, mert a vállalat vezetése nem volt hajlandó napirendre venni a klímagyilkos és környezetszennyező erőmű bezárásának kérdését.

© Petr Zewlakk Vrabc / Greenpeace

Támogattuk a klímavédő fiatalokat

2019-ben minden szakmai és logisztikai segítséget megadtunk a fiatalok klímavédő mozgalmának. Önkénteseink segítettek a klímasztrájkok megszervezésében, transzparenszeket készítettek, és több klímasztrájkon is részt vettek a menetek egyik szimbólumává vált földgolyóval.

© Járdány Bence / Greenpeace

Nyáron klímatabort szerveztünk a klímavédő fiataloknak. Az ország minden pontjáról érkező több tucat résztvevő a háromnapos esemény során elsajátíthatta: hogyan kell nyilvános beszédet tartani, milyen egy jól felépített kampánystratégia, valamint hogy miként lehet ötvözni az aktivizmust a művészetekkel.

KlímaMűhely nevű eseménysorozatunk keretében megnyitottuk a Greenpeace-irodát a klímavédő fiatalok számára. Több előre meghirdetett nyilvános alkalmon vártuk az érdeklődőket, akik transzparenszeket vagy éppen méhviaszos kendőket készíthettek az irodában a segítségünkkel.

© Dobos Balázs / Greenpeace

Adományszervezés

Politikailag és anyagilag független környezetvédelmi szervezet vagyunk

Bevételeink kizárólag magánszemélyektől és magánszemélyek által alapított alapítványoktól származnak, főként Magyarországról és a közép- és kelet-európai Greenpeace-irodától. Államoktól, kormányoktól, pártoktól, vállalatoktól nem fogadunk el semmilyen anyagi támogatást sem itthon, sem a világ más pontjain. Ez garantálja teljes politikai és anyagi függetlenségünket.

Milyen forrásokból működünk?

A magyar Greenpeace része a nyolc országot (Ausztria, Bulgária, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Románia, Szlovákia és Szlovénia) magában foglaló közép- és kelet-európai Greenpeace-nek. Működésünkhöz így a magyarországi támogatók mellett a Greenpeace közép- és kelet-európai irodáját támogató több mint 160 ezer magánadományozó is hozzájárul, adományaikból a Greenpeace Magyarország is részesül.

A Greenpeace Magyarország 2019-ben 211 052 000 Ft forint támogatást kapott a közép- és kelet-európai Greenpeace-irodától.

Magyarországon jelenleg több mint 10 000 aktív támogatónk van. Közülük a rendszeres támogatóink átlagosan havi 1500-2000 forinttal járulnak hozzá munkánkhoz. A magyarországi támogatások összege 2019-ben mintegy 103 215 029 forint volt.

2019-es hazai adományszervezői munkánk és bevételeink

2019-ben rendszeresen adományozó támogatóink 73 240 279 forinttal segítettek környezetvédelmi munkánkat. A 2018. évi szja-1%-ok felajánlásából összesen 15 294 034 forintot gyűjtöttünk.

A 2017-ben a zöldterületek védelmében indított [A jövő zöld városa](#) kampányunkat 2019-ben 211 250 forinttal támogatták adományozóink.

A támogatóinknak 2019-ben kiküldött adománykérő postai leveleinkre 3 963 996 forint támogatás érkezett.

A 2019-es évben egy úgynevezett tele-fundraising kampányt is elindítottunk. Ennek keretében a már nem aktív adományozóinkat telefonon kerestük meg azzal, hogy lehetőségeikhez mérten indítsák újra támogatásukat. Illetve megkerestük azokat a támogatóinkat is, akik egyszeri adománnyal segítettek a környezetvédelmi munkánkat, és megkértük őket, hogy lehetőségükhöz mérten legyenek rendszeres támogatói szervezetünknek. A tele-fundraising kampányok közvetlen (egyszeri) bevétele 458 800 forint volt.

© Greenpeace

A munkánk iránt érdeklődőket különböző csatornákon (Facebook, hírlevél, Instagram, weboldal) keresztül tájékoztattuk rendszeresen munkánkról, és arra kértük őket, támogassák adománnyukkal tevékenységünket. Ilyen formában, valamint spontán banki utalással, illetve spontán bankkártyás támogatással 2019-ben összesen 4 145 499 forint összegben érkezett adomány szervezetünkhöz.

Az egyszer használatos műanyagok visszaszorításáért folytatott munkánkat 2019 év végéig 5 901 171 forinttal támogatták adományozóink a greenpeace.hu/muanyag online adománygyűjtő oldalon keresztül.

Minden egyes támogatást ezúton is nagyon szépen köszönünk!

Etikus adománygyűjtő szervezet vagyunk

A Greenpeace Magyarország Egyesület tagja az [Etikus Adománygyűjtő Szervezetek](#) több mint húsztagú csoportjának, és mindenben megfelel az etikai kódexben foglalt szigorú előírásoknak. Mindez garantálja, hogy adomány-szervezési munkánkat az előírt törvényi kereteket is túlteljesítve, átláthatóan végezzük.

**ETIKUS
ADOMÁNYGYŰJTŐ
SZERVEZET**

A Greenpeace Magyarország Egyesület 2002 óta működik. Pénzügyileg és politikailag független, nonprofit, közhasznú környezetvédő szervezet, több mint 10 ezer magyar támogatóval és százezres online követői bázissal. Természeti környezetünk és mindannyiunk egészségének védelméért dolgozunk, hogy hazánk egy tisztább, élhetőbb ország legyen.

Jelenleg több mint 55 országban van Greenpeace-iroda a világon, a Greenpeace Magyarország ezek egyike. A közép- és kelet-európai régió (CEE) részeként működünk 7 másik országgal együtt (Ausztria, Bulgária, Horvátország, Lengyelország, Románia, Szlovákia és Szlovénia). Közös a nevünk, a célunk és az értékeink: kitartóan, látványosan, bátran és mindig erőszakmentesen hívjuk fel a figyelmet a környezeti problémákra – és azok megoldásaira. Aktívan cselekszünk a pozitív változásokért, egy élhető és békés jövő érdekében.

